



ประกาศกรมทรัพย์สินทางปัญญา

เรื่อง การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

กระจุยควนเคื่อง นครศรีธรรมราช

ทะเบียนเลขที่ สข 69100293

เพื่อให้การขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์เป็นไปตาม พระราชบัญญัติคุ้มครองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ พ.ศ. 2546 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 32 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545 กรมทรัพย์สินทางปัญญาจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กระจุยควนเคื่อง นครศรีธรรมราช คำขอเลขที่ 67100352 ทะเบียนเลขที่ สข 69100293 ซึ่งมีรายการทางทะเบียนตามบัญชีแนบท้ายประกาศฉบับนี้

ทั้งนี้ ให้มีผลตั้งแต่วันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน 4 เมษายน 2567

ประกาศ ณ วันที่ ๔ สิงหาคม พ.ศ. 2569

(นางอรมน ทรัพย์ทวีธรรม)
อธิบดีกรมทรัพย์สินทางปัญญา

ทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

กระจุควนเคื่อง นครศรีธรรมราช

Khuan Khreng Krajood Nakhon Si Thammarat หรือ

Krajood Khuan Khreng Nakhon Si Thammarat

- | | | | |
|---|--|-------------------|---------------|
| (1) เลขที่คำขอ | 67100352 | ทะเบียนเลขที่ | สข 69100293 |
| (2) วันที่ยื่นคำขอ | 4 เมษายน 2567 | วันที่ขึ้นทะเบียน | 4 เมษายน 2567 |
| (3) ผู้ขอขึ้นทะเบียน | จังหวัดนครศรีธรรมราช | | |
| ที่อยู่ | ศาลากลางจังหวัดนครศรีธรรมราช ตำบลในเมือง อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000 | | |
| (4) รายการสินค้า | ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุควน | | |
| (5) คุณภาพ ชื่อเสียง คุณสมบัติหรือคุณลักษณะเฉพาะของสินค้า | คำนิยาม | | |

กระจุควนเคื่อง นครศรีธรรมราช หรือ Khuan Khreng Krajood Nakhon Si Thammarat หรือ Krajood Khuan Khreng Nakhon Si Thammarat หมายถึง ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุควน ที่นำมาผลิตเป็นของตกแต่งบ้าน ของใช้ในชีวิิตประจำวัน ของใช้บนโต๊ะอาหาร และของที่ระลึก โดยใช้เส้นกระจุควนที่มีความเหนียว เส้นเล็ก หนา มันวาว ยืดหยุ่นได้ดี ทนทาน และไม่เปราะง่าย ซึ่งผลิตและแปรรูปครอบคลุมพื้นที่อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอหัวไทร ของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ลักษณะของสินค้า

(1) ประเภทสินค้า

(1.1) ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุควน ประเภทของใช้ในชีวิิตประจำวัน เช่น กระเป๋า หมวก พัด ตะกร้า กลองไล่ของ หรือเสื่อ เป็นต้น

(1.2) ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุควน ประเภทของใช้บนโต๊ะอาหาร เช่น ที่รองจาน ที่รองแก้ว หรือผ้าชี เป็นต้น

(1.3) ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุควน ประเภทของใช้หรือของตกแต่ง เช่น โคมไฟ ชั้นวางของ เป็นต้น

(1.4) ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุควน ประเภทของที่ระลึก เช่น พวงกุญแจ ตุ๊กตารูปสัตว์ เป็นต้น

(2) ลักษณะทางกายภาพ

(2.1) เส้นตอกกระจุควน ต้องมีความเหนียว เส้นเล็ก หนา มันวาว ยืดหยุ่นได้ดี ทนทาน และไม่เปราะง่าย

(2.2) รูปทรงและขนาดผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานสามารถออกแบบและขึ้นรูปได้ตามต้องการ

(2.3) ลวดลาย เช่น ลายสอง ลายสาม รวมถึงลวดลายที่มีความซับซ้อน เช่น ลายดอกพิกุล ลายลูกแก้ว ลายตาแมว ลายดาว หรือลายดอกไขว้ เป็นต้น ตลอดจนการพัฒนาลวดลายดั้งเดิมให้สอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและเอกลักษณ์ให้แก่ผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ อาจมีการตกแต่งเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มความสวยงาม เช่น การปักผ้า การเย็บหนัง หรือการประดับวัสดุอื่นตามความเหมาะสม

(2.4) ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจูด ต้องมีสัดส่วนของจักสานจากกระจูดเป็นองค์ประกอบหลัก

กระบวนการผลิต

วัตถุดิบ

(1) กระจูดพันธุ์ใหญ่ที่มีลักษณะลำต้นกลมตรง สีเขียวอ่อนถึงสีเขียวเข้ม เส้นผ่านศูนย์กลาง 2 มิลลิเมตร ความยาวมากกว่า 100 เซนติเมตร มีลักษณะเหนียว เส้นเล็ก หนา ยืดหยุ่นดี มีความมันวาว ทนทาน และไม่เปราะง่าย โดยเป็นกระจูดที่มาจากพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง ครอบคลุมพื้นที่ 5 อำเภอ ได้แก่ อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอหัวไทร จังหวัดนครศรีธรรมราช

(2) กรณีรับซื้อเส้นกระจูด ต้องมีลักษณะและคุณสมบัติตามที่ระบุไว้ในข้อ (1)

การปลูก

(1) การปลูกต้นกระจูดมีลักษณะคล้ายการทำนา โดยเริ่มจากการเตรียมพื้นที่ให้เรียบ กำจัดวัชพืช และปักดำต้นพันธุ์ลงในดินลึก 10 เซนติเมตร เว้นระยะห่างระหว่างกอ 0.5 เมตร หรือตามความเหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ต้นกระจูดลอยเหนือน้ำ

(2) ลักษณะดินที่เหมาะสมต่อการปลูกควรเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีอินทรีย์วัตถุสูง เช่น ดินร่วนปนเหนียว หรือดินพรุ ซึ่งมีความชื้นสม่ำเสมอและมีการระบายน้ำช้า อันเป็นสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตของต้นกระจูดในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็ง

(3) การดูแลรักษาต้นกระจูด ต้องควบคุมระดับน้ำให้ดินมีความชุ่มชื้นอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชรอบกอ และบำรุงต้นกระจูดด้วยปุ๋ยตามความเหมาะสม

การเก็บเกี่ยว

(1) กระจูดที่เหมาะสมต่อการเก็บเกี่ยว ต้องมีอายุ 1 ปี แต่ไม่อยู่ในระยะที่แก่จัด ซึ่งเป็นช่วงที่เส้นใยมีความเหนียวและยืดหยุ่นเหมาะต่อการนำไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสาน มีความยาวไม่ต่ำกว่า 100 เซนติเมตร

(2) การเก็บเกี่ยว สามารถทำได้ทั้งวิธีการถอนและวิธีการตัด โดยวิธีการถอนจะใช้มือโอบต้นกระจูดเข้าหาตัว แล้วดึงขึ้นอย่างระมัดระวัง เพื่อป้องกันไม่ให้ลำต้นขาดและรักษาความยาวของต้นกระจูดให้คงอยู่มากที่สุด ส่วนวิธีการตัดจะใช้มีดที่มีความคมตัดบริเวณโคนต้นอย่างระมัดระวัง ทั้งนี้ ภายหลังการตัดจะต้องเหลือหน่ออ่อนภายในกอไว้ เพื่อให้เกิดการแตกยอดใหม่ในรอบการเจริญเติบโตถัดไป

การเตรียมเส้นตอกกระจุต

(1) การคัดขนาด นำต้นกระจุตมาทำการคัดขนาดตามลักษณะความยาว ความสั้น และความสมบูรณ์ของลำต้น เพื่อให้ได้ต้นกระจุตที่มีคุณภาพเหมาะสมสำหรับการแปรรูปในขั้นตอนต่อไป

(2) การคลุกโคลน นำต้นกระจุตที่ผ่านการคัดขนาดแล้วไปแช่ในบ่อโคลน ซึ่งเตรียมจากดินเหนียวสีขาว ผสมกับน้ำสะอาด โดยทดสอบความข้นของโคลนด้วยการจุ่มนิ้ว หากโคลนสามารถเกาะติดนิ้วได้เป็นชั้นบาง ๆ ถือว่าอยู่ในสภาพที่เหมาะสม บ่อโคลนควรมีความกว้าง 50 เซนติเมตร และมีความลึก 2 – 3 เมตร หรือตามความเหมาะสม เมื่อแช่ต้นกระจุตลงในบ่อโคลน จะต้องพลิกกลับต้นกระจุตไปมาเพื่อให้เนื้อโคลนเคลือบต้นกระจุตอย่างสม่ำเสมอ ขั้นตอนดังกล่าวช่วยให้ต้นกระจุตมีความนุ่ม เหนียว และยืดหยุ่น ไม่เปราะแตกง่าย สามารถเก็บรักษาไว้ได้นาน 3 – 4 ปี อีกทั้งยังช่วยให้ต้นกระจุตมีสีขาวนวลขึ้นอย่างเป็นธรรมชาติ

(3) การตาก ต้นกระจุตที่ผ่านการคลุกโคลนแล้ว จะถูกนำไปตากแดดในพื้นที่โล่งหรือภายในโรงเรือน โดยจัดวางต้นกระจุตให้แผ่เรียงกันอย่างสม่ำเสมอ หรือจัดแบบกระจายโคนเพื่อให้แห้งทั่วทั้งลำต้น การตากมักใช้ระยะเวลา 3 วัน หรือตามความเหมาะสม ขึ้นอยู่กับความแรงของแสงแดดและสภาพอากาศ ทั้งนี้ ความแห้งของต้นกระจุตสามารถสังเกตได้จากบริเวณกาบโคนต้น หากโคลนแยกออกจากลำต้นอย่างชัดเจน แสดงว่าต้นกระจุตแห้งแล้ว

(4) การรีดกระจุต ต้นกระจุตที่แห้งสนิทแล้ว ให้นำไปล้างน้ำเพื่อล้างโคลนออก จากนั้นใช้อุปกรณ์ เช่น ท่อซีเมนต์ กลิ้งรีดจากโคนต้นไปยังปลายต้น ให้น้ำซึมทั่วทั้งต้นกระจุต เพื่อป้องกันการเปราะและเพิ่มความนุ่มให้ต้นกระจุต หลังจากนั้นทำการรีดกระจุตด้วยวิธีการ ดังนี้

(4.1) การใช้ลูกกลิ้งเหล็กรีดด้วยมือ โดยวางกระจุตบนพื้นเรียบและกลิ้งตามแนวยาวของลำต้น ให้เส้นแบน เรียบสม่ำเสมอ จะได้เส้นตอกกระจุตที่นุ่ม เหมาะสำหรับงานสานที่ต้องการความยืดหยุ่น

(4.2) การรีดด้วยเครื่องจักร นำต้นกระจุตเข้าเครื่องจักรจนเส้นเรียบแบน จะได้เส้นตอกกระจุตที่แข็ง แต่มีความเรียบเนียน เหมาะสำหรับงานสานที่ต้องการความคงตัวและแข็งแรง

การย้อมสี

นำเส้นตอกกระจุตจุ่มลงในถังสีที่ต้มจนเดือด ใช้เวลา 15 – 20 นาที โดยสีที่ใช้สามารถเป็นสีธรรมชาติที่สกัดจากพืช เช่น เปลือกไม้ ใบไม้ หรือคราม เป็นต้น และสีวิทยาศาสตร์ที่มีความปลอดภัยตามความต้องการของตลาด หลังจากย้อมสีแล้ว ให้ล้างเส้นตอกกระจุตด้วยน้ำสะอาด เพื่อล้างสีส่วนเกินออก จากนั้นนำไปตากแดดจนแห้งสนิท เพื่อเตรียมเข้าสู่กระบวนการจักสานต่อไป

การจักสานกระจุต

(1) นำเส้นตอกกระจุตมาคัดแยกตามลักษณะความยาว ความหนา ความเรียบ และความตรงของลำต้น เพื่อให้ได้เส้นตอกที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการจักสานผลิตภัณฑ์ประเภทต่าง ๆ อาทิ กระเป๋า เสื้อ ตะกร้า หรือภาชนะขนาดต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้ชิ้นงานมีความแข็งแรง ประณีต และมีความสวยงามตามลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์นั้น

(2) กำหนดลวดลายที่จะใช้ในงานจักสาน โดยอาจเป็นลายพื้นฐานหรือลายประยุกต์ เช่น ลายสอง ลายสาม รวมถึงลวดลายที่มีความซับซ้อน เช่น ลายดอกพิกุล ลายลูกแก้ว ลายตาแมว ลายดาว หรือลายดอกไขว้ เป็นต้น ตลอดจนการพัฒนาลวดลายดั้งเดิมให้สอดคล้องกับรูปแบบผลิตภัณฑ์ร่วมสมัยเพื่อเพิ่มคุณค่าและเอกลักษณ์ให้แก่ผลิตภัณฑ์

(3) การขึ้นรูปผลิตภัณฑ์ จะทำโดยจัดวางโครงสร้างพื้นฐานของชิ้นงานให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนด เช่น การขึ้นก้นตะกร้า การขึ้นโครงกระบะเป่า หรือการตัดทรงภาชนะ เป็นต้น จากนั้นจึงสานต่อเนื่องเพื่อเพิ่มความแน่น ของเส้นตอกกระจูดให้มีความมั่นคงและสม่ำเสมอ พร้อมทั้งเก็บรายละเอียดบริเวณขอบมุม และส่วนต่อเชื่อม เพื่อให้ผลิตภัณฑ์มีความเรียบร้อย แข็งแรง และคงรูปอย่างเหมาะสม

(4) การตกแต่งผลิตภัณฑ์ เป็นขั้นตอนในการเพิ่มความแข็งแรง ความสวยงาม และคุณค่าในการใช้งาน โดยอาจมีการทากาวลาเท็กซ์บนพื้นผิวเพื่อช่วยให้ผลิตภัณฑ์คงรูปและมีความทนทาน ตลอดจนการเคลือบน้ำยาเง เพื่อเพิ่มความมันวาวตามความเหมาะสมของชิ้นงาน นอกจากนี้ ในการติดหูจับ อาจใช้วัสดุหลากหลายประเภท เช่น หนังแท้ หนังเทียม หรือเชือกถัก รวมถึงการบุผ้าด้านในเพื่อเสริมความแข็งแรงในการใช้งาน ทั้งยังมีการตกแต่งเพิ่มเติมด้วยวัสดุต่าง ๆ อาทิ กระจูดไม้ กระจูดแม่เหล็ก หรือวัสดุตกแต่งที่สะท้อนอัตลักษณ์ของท้องถิ่น เพื่อเพิ่มความโดดเด่นและมูลค่าของผลิตภัณฑ์

(5) การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจูด ควรหลีกเลี่ยงความชื้นและการโดนน้ำเป็นระยะเวลานาน เนื่องจากอาจทำให้เส้นตอกกระจูดเปลี่ยนสีหรือเกิดเชื้อรา และควรจัดเก็บไว้ในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทหลีกเลี่ยงการสัมผัสแสงแดดโดยตรง ทั้งนี้ หากไม่ได้ใช้งานเป็นระยะเวลานาน ควรทำความสะอาด ผึ่งผายออกจากพื้นผิวผลิตภัณฑ์ เพื่อช่วยยืดอายุการใช้งาน

การบรรจุหีบห่อ

(1) รายละเอียดบนฉลาก หรือบรรจุภัณฑ์ ให้ประกอบด้วยคำว่า “กระจูดควนเคื่อง นครศรีธรรมราช” หรือ “Khuan Khreng Krajood Nakhon Si Thammarat” หรือ “Krajood Khuan Khreng Nakhon Si Thammarat”

(2) ให้ระบุชื่อผู้ผลิตหรือผู้ประกอบการ สถานที่ผลิตหรือจัดจำหน่าย หรือข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ประเภทผลิตภัณฑ์ ขอบข่ายในการดูแลรักษา เป็นต้น เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อผู้บริโภค และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

(6) ความสัมพันธ์ระหว่างสินค้ากับแหล่งภูมิศาสตร์

ลักษณะภูมิประเทศ

ป่าพรุควนเคื่อง จังหวัดนครศรีธรรมราช มีลักษณะเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำแบบแอ่งกระทะ มีน้ำขังตลอดปี ส่งผลให้เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความอุดมสมบูรณ์ พื้นที่ป่าพรุควนเคื่องมีดินอินทรีย์หรือดินพีต (Peat Soil) ที่เกิดจากการทับถมของซากพืชในสภาพขาดออกซิเจนจึงสลายตัวไม่สมบูรณ์ ทำให้ดินมีความหนา 40 – 100 เซนติเมตร มีความเป็นกรดต่ำกว่า pH 4 และกักเก็บความชื้นได้ดี รวมทั้งพบแร่ไพไรต์ (Pyrite) ซึ่งเมื่อสัมผัสอากาศจะเปลี่ยนเป็นกรดกำมะถัน ทำให้ดินมีความเป็นกรดสูงอย่างต่อเนื่อง คุณสมบัติเหล่านี้ ส่งผลโดยตรงให้ต้นกระจูดมีเส้นใยเหนียว สีขาวนวลสวยงาม และคงทน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่ไม่พบในต้นกระจูดจากพื้นที่อื่น และป่าพรุควนเคื่องมีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายสาย เช่น คลองเคื่อง คลองขลุบ คลองหินลับ และแม่น้ำสายอื่น ๆ ที่ไหลเข้าสู่ป่าพรุควนเคื่องตลอดทั้งปี ทำให้เกิดน้ำขังบางช่วงและรักษาความชุ่มชื้นใต้ดินได้อย่างต่อเนื่อง ช่วยให้ต้นกระจูดได้รับสารอาหาร ส่งผลให้ต้นกระจูดมีคุณภาพสูง โดยเฉพาะในด้านความเหนียวของเส้นตอก และไม่เปราะหักขณะจักสาน

พื้นที่ป่าพรุควนเคร็งมีลักษณะภูมิอากาศแบบร้อนชื้น มีฝนตกชุกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงมกราคม และฤดูร้อนในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเมษายน มีอุณหภูมิเฉลี่ยโดยรวมสูง ความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศมาก ทำให้ต้นกระจุตเจริญเติบโตได้ดีตลอดปี และสะสมเส้นใยที่ยืดหยุ่น ไม่แห้งกรอบง่าย ซึ่งช่วยให้ผลิตภัณฑ์จากกระจุตมีอายุการใช้งานยาวนาน ต่างจากพื้นที่ที่มีสภาพอากาศแห้งแล้ง ซึ่งจะทำให้กระจุตมีเส้นใยแห้งเปราะ แตกง่าย

ประวัติความเป็นมา

การจักสานกระจุตแรกเริ่มเกิดขึ้นในพื้นที่อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีการสืบทอดกันมาอย่างยาวนาน สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์อันแนบแน่นระหว่างชุมชนกับทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่อย่างลึกซึ้ง ในอดีตการจักสานกระจุตเป็นเพียงกิจกรรมยามว่างเท่านั้น โดยชาวบ้านนิยมนำต้นกระจุตมาจักสานเป็นของใช้ในชีวิตรประจำวัน เช่น การสานเสื่อ กระสอบ และเครื่องใช้ในครัวเรือน เป็นต้น อันเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า ควบคู่ไปกับการดำรงวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับธรรมชาติและแนวความคิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ก่อนจะค่อย ๆ พัฒนาเป็นอาชีพเสริมและต่อมาได้กลายเป็นอาชีพหลักที่สร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนในพื้นที่ โดยเฉพาะในช่วงปี พ.ศ. 2523 ครูภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการสานกระจุต ได้มีบทบาทสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ พัฒนาเทคนิคการผลิต และยกระดับคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มีความประณีตและมีมูลค่าเพิ่มมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์จักสานจากกระจุตในพื้นที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง และกลายเป็นอัตลักษณ์สำคัญของจังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัจจุบัน ชาวบ้านเกือบทุกครัวเรือนในเขตป่าพรุควนเคร็งประกอบอาชีพสานกระจุต โดยมีการพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลายและทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภค อาทิ ของตกแต่งบ้าน ของใช้ในชีวิตรประจำวัน ของใช้บนโต๊ะอาหาร และของที่ระลึก เป็นต้น ซึ่งได้รับความนิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผลิตภัณฑ์ดังกล่าวเป็นที่รู้จักกันในชื่อ “กระจุตควนเคร็ง นครศรีธรรมราช” ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้เรียกขานอย่างต่อเนื่องและแพร่หลายมาเป็นเวลานาน สะท้อนถึงความผูกพันระหว่างชุมชนกับทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งอย่างชัดเจน โดยความสำคัญของกระจุตในฐานะทรัพยากรและอัตลักษณ์ท้องถิ่นยังปรากฏอยู่ในคำขวัญของอำเภอชะอวดว่า “เมืองต้นน้ำ อีสานแผ่นงาม กุ้งก้ามกราม กระจุตสวย ห้วยน้ำใส” ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากระจุตเป็นทรัพยากรที่มีความโดดเด่นและมีชื่อเสียงมาอย่างยาวนาน

นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์กระจุตยังได้รับการส่งเสริมให้เป็นสินค้า “หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)” ของจังหวัด ในหมวดเครื่องใช้และของตกแต่งบ้าน รวมถึงได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ในการเข้าร่วมจัดแสดงสินค้าในงานสำคัญต่าง ๆ เช่น งานบุญสารทเดือนสิบ งานกาชาด งาน OTOP ภูมิภาค งาน OTOP Midyear งานศิลปาชีพประจำปีไทย และงาน OTOP to the World ควบคู่กับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และชุมชนยังให้ความสำคัญกับการสืบสานวัฒนธรรมและการประชาสัมพันธ์อัตลักษณ์ท้องถิ่น ผ่านการจัดงานประเพณี “ดอกจุตบาน” ซึ่งจัดขึ้นเป็นประจำทุกปี ภายในงานมีกิจกรรมการแสดงศิลปวัฒนธรรม การเดินขบวนพาเหรด และการสาธิตการสานเสื่อกระจุตยาวที่สุดในโลก โดยมีการจัดงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 จนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้ผลิตภัณฑ์หัตถกรรมจักสานจากต้นกระจุตเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายในระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระดับนานาชาติ

นอกจากนี้ ชุมชนในพื้นที่ป่าพรุควนเคร็งยังคงร่วมมือกันอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติอย่างต่อเนื่อง อาทิ การปลูกต้นกระจุตเพิ่มเติมในพื้นที่เดิม และการดูแลรักษาระบบนิเวศของป่าพรุให้คงอยู่ตามธรรมชาติ เพื่อให้ “กระจุตควนเคร็ง” นครศรีธรรมราช ยังคงเป็นมรดกทางภูมิปัญญาท้องถิ่น และเป็นแหล่งรายได้ที่ยั่งยืนของชุมชนสืบไปในอนาคต

(7) ขอบเขตที่ตั้งแหล่งภูมิศาสตร์

ขอบเขตพื้นที่การผลิต กระจุตควนเคร็ง นครศรีธรรมราช ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอหัวไทร ของจังหวัดนครศรีธรรมราช รายละเอียดตามแผนที่

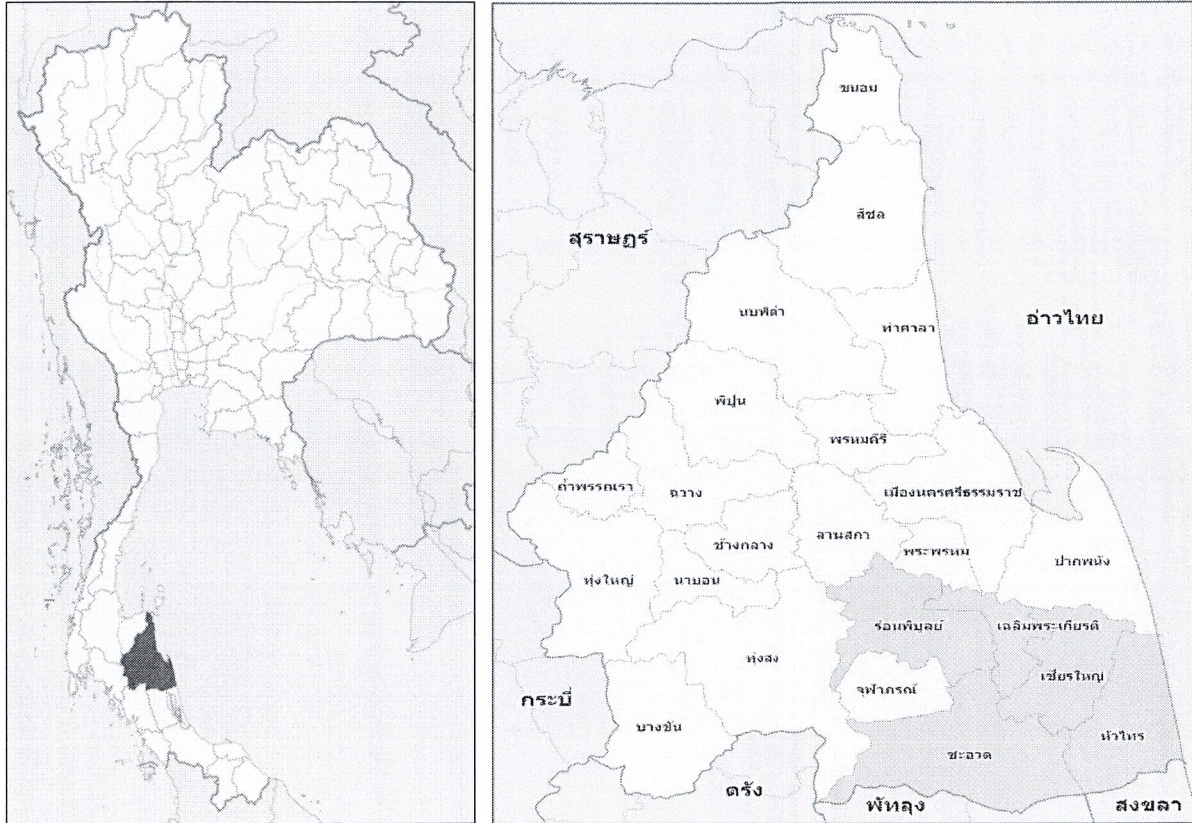
(8) การพิสูจน์แหล่งกำเนิด

- (1) กระจุตควนเคร็ง นครศรีธรรมราช ต้องผลิตในเขตพื้นที่ที่กำหนด ตามกระบวนการผลิตข้างต้น
- (2) กระบวนการผลิตจะต้องผ่านการควบคุมตรวจสอบ คือ มีการขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า กระจุตควนเคร็ง นครศรีธรรมราช รวมทั้งต้องมีเอกสารกำกับเพื่อการตรวจสอบย้อนกลับได้

(9) เงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนดตามมาตรา 15

- (1) ให้มีการจัดทำทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า ที่ใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กระจุตควนเคร็ง นครศรีธรรมราช
- (2) ผู้ขอขึ้นทะเบียนสมาชิกผู้ผลิตและผู้ประกอบการค้า จะต้องปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานสำหรับสมาชิกผู้ขอใช้สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ กระจุตควนเคร็ง นครศรีธรรมราช และดำเนินการตามแผนการควบคุมตรวจสอบ ทั้งกระบวนการผลิตในระดับผู้ผลิตและระดับจังหวัด

แผนที่แสดงแหล่งภูมิศาสตร์ กระจุควนเคื่อง นครศรีธรรมราช



ขอบเขตพื้นที่การผลิต กระจุควนเคื่อง นครศรีธรรมราช ครอบคลุมพื้นที่อำเภอชะอวด อำเภอเชียรใหญ่
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ อำเภอร่อนพิบูลย์ และอำเภอหัวไทร ของจังหวัดนครศรีธรรมราช